

RHYS BOWEN

**Copilul din
Toscana**

Traducere din limba engleză și note
ADINA PINTEA

LITERA

București
2020

Capitolul 1

Hugo

Decembrie 1944

Avea să moară, era un lucru cât se putea de evident. Hugo Langley încercă să analizeze situația fără prea multă patimă. Aripa din partea stângă a bombardierului Blenheim luase foc și flăcările se întindeau lacome spre cabină. În spatele său, ofițerul responsabil cu navigația, locotenentul comandor Phipps, zăcea prăbușit peste instrumentele lui. Un firicel de sânge i se prelingea pe o parte a feței, scurgându-i-se de sub casca de aviator. Mitraliorul Blackburn era deja mort, în coada aparatului de zbor, împușcat de primul val de avioane Messerschmitt. Hugo nu era sigur dacă fusese și el împușcat. Adrenalina îi pompa încă intens în vene, așa că îi era imposibil să își dea seama. Privi în jos spre pantalonii împrăștiați cu sânge, întrebându-se dacă sângele era al lui sau de la Phipps.

– La naiba! bombăni.

Nu-și dorise să se sfârșească totul atât de repede. Doar așteptase cu atâta nerăbdare să moștenească într-o bună zi Langley Hall și titlul nobiliar și să apuce să se bucure de noul lui statut. Sir Hugo Langley. Gândul îi zbură la soție și la fiul lor și constată că amintirile cu ei care îi veneau în minte îi stârneau puțină emoție.

Ei îi va fi bine fără el. Avea să-și vadă liniștită de viață în continuare împreună cu bătrânul până își va găsi pe altcineva, ceea ce cu siguranță va face. Fiul lui, acel băiat ciudat și liniștit, era prea mic ca să și-l amintească. Aveau să vorbească despre el ca despre un erou, când el, de fapt, nu fusese decât o afurisită de țintă ușoară.

Misiunea aceasta de bombardament nici nu ar fi trebuit să aibă loc. Nu era nici un secret că avioanele Blenheim erau deja depășite, mai lente decât avioanele inamice. Și, ca să ajungă în nord, la obiectivele din depourile din Milano, de la baza lui de lângă Roma, ar fi trebuit să survoleze aproape 150 de kilometri de teritoriu ocupat de nemți.

Încercă să evalueze situația rațional. Bombardierul nu avea să ajungă înapoi la bază nici dacă reușea să facă râșnița aceea să se rotească, ceea ce era puțin probabil să se întâmple cu un motor în flăcări și cu o aripă care acum nu-i mai servea la nimic. Știa sigur însă că nu avea să stea cu mâinile încrucișate și să se prăbușească în flăcări, ca un pui prăjit. Aruncă o privire prin parbriz și încercă să evalueze relieful de sub el, dar nu văzu nimic. Afară era întuneric beznă. Deasupra, plafon de nori. Nici lună. Nici stele. Nici o lumină dedesubt. Dar nu se vedea nici urmă de avioane inamice, asta dacă nu stăteau în coada lui. Bănuî că îl crezuseră terminat și că nu mai merita să îl urmărească. După ultima poziție raportată, presupuse că trebuia să fie deja demult deasupra Toscanei. Poate chiar la nord de Pisa, spre teritoriul controlat de nemți. Zonă deluroasă, sălbatică. S-ar fi putut furișa, să ajungă în siguranță pe coastă, dacă s-ar fi putut lansa din avion fără ca parașuta să ia foc. Oricum, era un risc pe care merita să și-l asume.

Încercă pe băjbăite să deschidă trapa de sticlă de la carlingă. Mânerul se deschisese, dar plafonul nu se urnea. Pentru o clipă îl copleși groaza că avea să rămână blocat acolo ca să fiarbă încet, ori o să se prăbușească fulgerător la pământ, ca o minge de foc, indiferent de ordinea în care aveau să se întâmple lucrurile. Împinse cu toată puterea și simți cum sticla începu să cedeze până la urmă, așa că se trase înapoi. Instantaneu, flăcările se întinseră lacome înspre el.

– Haide, fă-o, se încurajă singur. Aruncă o privire în spate spre Phipps. Îmi pare rău, bătrâne, îi spuse, da nu te pot lua cu mine.

Degetele, prizoniere în mânușa grosolană de piele, refuzară să îl asculte când își scoase casca de zbor cu masca de oxigen atașată. Imediat simți cum respira tot mai anevoios, dar nu zbură atât de sus și se putea să fie doar panica. Se întinse după parașută și încercă să o strângă în curea. Parcă înghețase în timp, ca și cum viața îi fusese redusă doar la mișcări cu încetinitorul. Simți cum cureaua i se închise până la urmă cu un pocnet. Fără să facă mișcări bruște, încercă să se ridice, simțind o durere ascuțită traversându-i piciorul stâng. La naiba! Deci îl nimeriseră. Așadar, nu avea nici o șansă să mai fugă și să se ascundă. Oricum, era mai bine decât să ardă de viu sau să se prăbușească odată cu avionul. Cu puțin noroc, avea să aterizeze în teritoriul care nu mai era sub ocupația nemților. Fuseseră alungați dincolo de Linia Gotică, ce se întindea de-a lungul peninsulei, la nord de Pisa, iar italienii nu mai erau aliații lor. Hugo, care mai locuise în Italia și înainte, avea îndoieli mari că oamenii simpli fuseseră vreodată filogermani sau în favoarea războiului.

Se târi afară până ajunse să se ghemuiască pe aripa bună, departe de flăcări, agățându-se din răspuțeri, fără să se dea bătut în fața vântului care încerca să-l arunce în toate direcțiile. Totuși, ezită, imaginându-și cum unul dintre avioanele Messerschmitt stătea la pândă ca să-l agațe în timp ce se parașuta. Ascultă atent, dar nu auzi huruitul trădător al vreunui avion de vânătoare inamic, doar hodorogeala înfundată a motorului său drept. Cel stâng murise deja. Încercă să-și amintească sesiunea de antrenament de parașutism, care fusese demult și destul de sumară: cum să se arunce și câte secunde să numere până să tragă de mâner ca să nu i se agațe parașuta de avion. Mintea îi era un talmeș-balmeș confuz și incurabil.

Trase adânc aer în piept și se aruncă din avion. Pentru câteva secunde simți cum plonja spre pământ. Apoi trase de coardă și fu smuls în sus când parașuta i se deschise. Coborârea păru să dureze o veșnicie. Undeva, deasupra lui, se auzi zgomotul înfundat

și îndepărtat al unei bubuituri când explodă rezervorul avionului său. Privi cum aparatul de zbor Blenheim se prăbușește în spirală pe lângă el. Nu reuși să vadă exact când se izbi de pământ, dar auzi impactul. Apoi deveni tot mai atent la formele întunecate ale dealurilor din jurul său, în timp ce pământul îi venea cu repeziciune în întâmpinare. Din nou, încercă să-și recupereze amintirile vagi din timpul antrenamentului de parașutism. Să se proptească în pământ cu picioarele? Să se rostogolească? I se părea că se apropie de pământ înspăimântător de repede. Poate că parașuta nu i se deschisese complet. Poate fusese distrusă de flăcări. Aruncă o privire în sus și zări cupola ștersă, alburie, ce plana deasupra sa. Părea să fie intactă. Apoi se uită în jos, încercând să-și dea seama cum era pământul de sub el. Putea doar să întrezărească forma terenului, liniile dealurilor, unele deja la același nivel cu el. Și copaci. Mulți copaci. La orizont se înfiripa vag răsăritul, conturând formele înnegurate ale dealurilor.

Nu se vedea nici un acoperiș, nici un oraș. Măcar asta era o veste bună. Era puțin probabil să fie zărit sau să fie capturat imediat. Era foarte probabil însă să se trezească prins între crengile unui copac, atârând neputincios până avea să fie găsit. Își auzea pur și simplu inima bătându-i în piept. Era atâta liniște în noapte încât era aproape sigur că sunetul se putea auzi de la kilometri depărtare, alertând pe oricine era treaz la acea oră matinală.

Apoi, pe măsură ce cobora tot mai mult, auzi sunete: foșnetul vântului printre frunze uscate, scârțâitul unei crengi și lătratul unui câine în depărtare. Așadar, în apropiere erau oameni. Și dacă erau țărani, aveau să se trezească în zori. Ultimele secunde ale coborârii i se părură o eternitate. Se simți neajutorat, îngrozitor de expus, imaginându-și jos soldați germani, așteptându-l lângă vehiculele lor, cu armele ațintite asupra lui, așteptând să le intre în bătaia puștilor.

Putea să întrezărească deja forme: în stânga lui era un deal oarecare, acoperit de stânci, ce se înălța deasupra peisajului lin. Și copaci, copaci desfrunziți care se întindeau peste dealuri și, dedesubt, mai mulți copaci, în șiruri uniforme, ordonate. Nicăieri

câmpii goale. Nici un loc care să garanteze o aterizare blândă. „Nici nu mai contează“, se gândi cu îndârjire. Nu avea îndemânarea să conducă parașuta acolo unde voia el.

Pământul se apropia acum cu repeziciune. Putea să deslușească șiruri de copaci ce se întindeau pe un deal, în fața lui. Erau niște copaci mici, îngrijiți, care mai aveau încă frunze și era limpede că fuseseră plantați. Un fel de livadă, cu spațiu între rânduri unde ar fi putut ateriza dacă putea să se alinieze corect. Inspiră o gură de aer înghețat. Crengile îl înșfăcau, hapsâne, schimbându-i traiectoria. Tălpile i se lipiră de pământ. Picioarele i se îndoiră sub el și se simți când azvârlit, când tras.

– Dă drumul parașutei, idiotule! strigă în sinea lui.

Încercă pe băjbăite să desfacă hamul în timp ce fața i se izbi de pământul înghețat, apoi parașuta păru să i se fi agățat de ceva. Zăcu nemișcat, mirosind pământul argilos lipit de obrazul lui. Încercă să se ridice și să se miște, dar o durere mistuitoare în picior îl străfulgeră prin tot corpul. Ultimul lucru pe care îl auzi înainte să-și piardă cunoștința fu ciripitul unei păsări care întâmpina zorii.

Capitolul 2

Joanna

Surrey, Anglia, aprilie, 1973

Nu m-am gândit niciodată la tatăl meu altfel decât ca la un bătrân ursuz, distant și retras, o persoană care a renunțat de mult la lume și la tot ce era în jurul lui. Nu mi-l amintesc decât cu părul grizonant. Chipul îi era brăzdat adânc de riduri care-i dădeau un aer mereu încruntat, chiar și atunci când era vesel, ceea ce evident nu se întâmpla foarte des și șchiopăta puțin când mergea. Așa că nu m-a surprins foarte tare să primesc o telegramă care mă anunța că a murit. Ce m-a șocat în schimb a fost să aflu că nu avea decât șaiszeci și patru de ani.

Mă luptam cu sentimente contradictorii în timp ce mergeam pe aleea ce ducea spre Langley Hall. Natura se dezvăluia în toată splendoarea primăverii. Malurile râului erau presărate ici și colo cu primule. Mai încolo, spre pădure, apăruseră primii clopoței. Castanii porcești care străjuiau aleea de o parte și de cealaltă și-au scos la iveală mugurii primelor frunze de un verde aprins. M-am trezit că privesc în sus instinctiv și că mă gândesc la castane, la acele semințe brune și lucioase ce aveau să apară mai târziu. Când eram mică, băieții din sat obișnuiau să vină în acest loc cu bețe la ei ca să dea jos cele mai mari și mai bune castane în coaja lor verde

și țepoasă, treceau prin ele o sfoară și apoi le întăreau pentru lupte nesfârșite. Îi ajutam să culeagă castanele, dar nu-mi era îngăduit să mă lupt alături de ei. Tata nu era de acord să îmi fac de lucru cu copiii din sat, cu toate că stilul nostru de viață nu era cu nimic mai grandios decât al lor.

De sus am auzit cântecul unei mierle, iar în depărtare mi s-a părut că aud un cuc. Mi-am amintit cum ascultam în fiecare an primul cântat al cucului. Parcă așa era cântecul: „Ți-am plătit să cânți un an/ Nu mi-ai cântat nici de-un ban!“

În afară de ciripitul păsărelelor, lumea era cufundată într-o liniște absolută. Eram atentă la sunetul pașilor mei, ce răsună dinspre gardul viu ce mărginea aleea. După gălăgia constantă și agitația din Londra, era un adevărat șoc pentru mine să mă simt ca și cum aș fi fost singura persoană din tot universul. Brusc mi-am dat seama cât de mult timp trecuse de când venisem ultima dată acasă. Să fi fost mai bine de-un an? Nici măcar de Crăciun, fiindcă tata nu l-a acceptat pe Adrian și mi-a arătat cât a putut de clar că nu era bine-venit, iar eu eram prea încăpățanată să merg fără el. De fapt, nu era chiar împotriva lui Adrian. Cine ar putea găsi vreun cusur unui absolvent eminent de Drept al Universității din Londra, care a fost acceptat ca discipol într-unul dintre cele mai distinse cabinete de avocatură din Temple Bar și care avea toate șansele să devină un avocat de succes. Nu a văzut niciodată cu ochi buni faptul că eu și Adrian locuiam împreună. Tata era de modă veche, învățat de mic să facă ceea ce trebuie. Nu era acceptabil să locuiești împreună cu cineva de sex opus. Nunta ar fi trebuit să aibă loc cât mai curând, iar sexul era ceva ce trebuia să se întâmple doar în noaptea nunții. Așa se comporta fiul lordului de la Langley Hall, era un exemplu de moralitate și de trai cuviincios pentru țăranii din preajma lui. Îngrozitor de retrograd și anacronic în vremuri în care restul lumii se complăcea într-o nesfârșită orgie de libertate de exprimare, libertate de a purta ce haine dorea și iubire liberă.

– O prostie, am mormăit și nu eram deloc sigură dacă mă referisem la mine sau la tata.

Cu siguranță am dat și eu destul de mult măsura prostiei mele și, dacă aș fi ținut cont de admonestările tatei, nu aș mai fi fost acum în poziția în care eram. Păcat că a murit fără să mai apuce să spună „Ți-am zis eu!” I-ar fi făcut o deosebită plăcere acest lucru.

O pereche de porumbei și-a luat zborul de pe peticul de iarbă din fața mea, aripile lor foșnind ca niște rufe care flutură pe o sfoară la uscat, trezindu-mă brusc din propriile gânduri. Am identificat deja și alte sunete: motorul unui tractor care ara pe un câmp în depărtare, zumzetul albinelor din florile de măr de pe cealaltă parte a drumului și țâcănitul ritmic al unei mașini de tuns iarba. Erau sunetele copilăriei mele: liniștitoare și reconfortante. Cât de îndepărtate îmi păreau acele timpuri.

Era neobișnuit de cald și de însorit pentru luna aprilie și îmi părea rău că eram îmbrăcată cu haina mea bună, de iarnă. Era singurul lucru negru pe care îl aveam și mi s-a părut potrivit să îmi fac apariția în locurile natale îmbrăcată în doliu. Am îndepărtat cu mâna un strop de transpirație de pe frunte. Ar fi trebuit să mă grăbesc să găsesc un taxi la gară. Pe vremuri, cei trei kilometri nu mi se păreau atât de greu de parcurs pe jos. De la școala din sat până acasă era mai bine de un kilometru și jumătate. Mi-am amintit că, în studenție, venisem acasă în vacanță și reușisem să parcurg distanța cărându-mi geamantanul greu. Mi-am dat seama că eram încă destul de slăbită. De înțeles, până la urmă, ținând cont de faptul că nu ieșisem de mult timp din spital. Îmi spusese că va mai dura până când aveau să mi se vindece coastele rupte. Nu-mi spusese însă nimic despre cât timp îi va lua inimii.

Zidul înalt de cărămidă care înconjură domeniul Langley înlocuise pădurea deasă și, fără să-mi dau seama, am grăbit pasul, îndemnată de amintirile revenirii acasă. Mereu o luam la fugă pe ultimii metri când mă întorceam de la școala din sat. Dădeam buzna în bucătărie și mama își ridica privirea din oalele de pe soba unde mereu gătea ceva. Mirosul proaspăt de copt mă învăluia. Avea întotdeauna un șorț mare și alb, era roșie la față și plină de făină. Deschidea brațele și mă cuprindea într-o îmbrățișare caldă.

– Cum a fost la școală? obișnuia să mă întrebe. Ai fost fetiță cuminte și ai făcut ce ți-a spus profesorul?

– Întotdeauna sunt fetiță cuminte. Și mereu fac ce mi se spune, îi răspundeam, adăugând în ton o umbră de triumf. Și ghici ce? Am fost singura care a știut raționamentul împărțirii cu mai mulți termeni.

– Foarte bine!

Mă săruta pe creștet și ne ridicam privirea când intra tata.

– A fost singura care a știut cum să termine problema de aritmetică azi la școală, spunea mama cu mândrie în glas.

– După cum era de așteptat, răspundea el. Sunt copii din sat.

Și apoi se ducea mai departe în sufragerie, unde se așeza să citească ziarul. Mama se uita la mine și schimbam priviri pline de subînțeles.

Amintirea mamei mi-a adus pe neașteptate lacrimi în ochi. Trecuseră atâția ani și încă îmi era dor de ea. Dacă ar mai fi trăit, lucrurile ar fi stat cu totul altfel. Ar fi știut ce să facă și ce să spună. Ar fi fost alinarea mea. Mi-am șters lacrimile în grabă. Nu aveam de gând să las pe nimeni să mă vadă plângând.

În timp ce amintirea mi se derula în minte, zidul s-a terminat brusc și m-am trezit că am ajuns în fața porților masive din fier forjat care deschideau drumul spre Langley Hall. De cealaltă parte a porților începea drumul greblat ce conducea spre casă printre straturi de flori îngrijite cu migală. Cărămida roșie a fațadei în stil Tudor strălucea în lumina după-amiezii. Soarele îmi făcea cu ochiul din ferestrele cu armătură de plumb. Partea din față a casei era în stil Tudor pur, proprietatea fiindu-i dată lui Sir Edward Langley de însuși regele Henric al VIII-lea pentru că l-a ajutat să distrugă și să jefuiască mănăstirile. De fapt, chiar această proprietate fusese inițial o mănăstire până când strămoșul meu a distrus-o, a alungat călugării și și-a construit în locul ei o casă nouă și frumoasă. Presupun că ar fi trebuit să îmi dau seama că din cauza aceasta avea să ne ajungă vreun blestem în cele din urmă.

Casa era mai mare decât părea din față. Descendenții familiei Langley au adăugat două aripi rafinate în stil georgian, o tușă de

monstruoasă victoriană la un turn din colț și o seră imensă în spate. Am rămas nemișcată, cu gura căscată ca un turist, cu mâinile încleștate de gratiile porții, de parcă o vedeam pentru prima dată și o admiram în toată splendoarea. Casa mea moștenită din moși-strămoși. Cămin al celor din familia Langley de peste patru sute de ani. Nu mi-am dat seama de ironia faptului că eu, una, nu locuisem niciodată în casa aceea, ci doar în casa înghesuită, întunecoasă și dărăpănată a îngrijitorului.

Pe placa de pe peretele de lângă poartă scria „Școala de Fete Langley Hall“. În loc să încerc să deschid vreuna dintre porți, am intrat pe o ușă mică din perete, așa cum făcusem dintotdeauna. Am luat-o pe poteca îngustă care ducea spre casa de serviciu și am încercat la ușă. Era încuiată. Nu știu pe cine mă așteptasem să găsec acolo. Tata a trăit singur după ce am plecat eu la universitate. Am locuit împreună, doar noi doi, după ce a murit mama, când eu aveam unsprezece ani.

Am rămas în fașa ușii de la intrare și am observat vopseaua scorojită, geamurile murdare, bucata mică de teren acoperit de iar-bă ce trebuia neapărat tunsă, straturile de flori lăsate de izbeliște, în care se arătau doar câteva narcise curajoase. Un fior de regret m-a cutremurat din cap până-n picioare. Ar fi trebuit să-mi reprim mândria și să mai vin în vizită. În loc să fac asta, l-am lăsat să moară singur cuc.

Am ezitat, neștiind ce să fac în continuare. Școala Langley Hall era închisă în vacanța de Paște, dar totuși trebuia să locuiesc cineva acolo atât timp cât telegrama fusese trimisă de la această adresă, indicând faptul că tata fusese găsit pe terenul din jurul școlii. Am presupus că fusese trimisă de directoarea școlii, domnișoara Honeywell. Avea un apartament în castel, unul care, după cum spunea tata, fusese cel mai bun dormitor pe vremuri. M-am îndepărtat de casuță și am hotărât să continui drumul și să-mi înfrunt fostul inamic de pe vremea celor mai nefericiți ani pe care îi petrecusem în școala aceea. După ce tatăl meu fusese silit să vândă Langley Hall, care a fost transformată în școală cu internat, i se îngăduise să lucreze în continuare ca profesor de arte

plastice, cu dreptul de a folosi casa portarului. După ce a murit mama, am primit o bursă care-mi permitea să fac cursuri la zi la școala asta. Presupun că s-a dorit să fie un gest, mă rog, un gest de bunăvoință. Tata fusese încântat că, în sfârșit, îmi petreceam timpul alături de fetele potrivite și că primeam educația corectă. Aș fi preferat să merg la școala generală din sat, să fiu colegă cu cei mai deștepți copii de acolo, dar nimeni nu-l contrazicea pe tata când îi intra ceva în cap.

Așa că am căpătat o uniformă verde cu alb, cu o cravată în dungii, o pălărie panama pentru zilele fierbinți de vară și una din catifea cu boruri mari pentru iarnă și un sacou cu blazonul școlii, care era, de fapt, blazonul nostru, obținut odată cu clădirea. Am deschis un capitol care avea să însemne pentru mine o viață nefericită. Langley Hall nu putea fi considerat o instituție academică. În schimb, le atrăgea pe fiicele celor din înalta societate și pe ale celor care puteau plăti ca să fie considerați din înalta societate și le pregătea să se mărite bine. Bineînțeles, asta se petrecea în anii șaizeci, când nimeni nu trâmbea astfel de noțiuni învechite. Fetele trebuiau să învețe lucruri folositoare, care să le ajute să-și găsească locuri de muncă potrivite, în relații publice, edituri, la BBC, poate să conducă galerii de artă, să creeze haine, până când își întâlneau soțul potrivit, cu banii potriviți.

Așa că, din capul locului, am fost o anomalie: puteam eu să tot am un tată cu titlu nobiliar, dar era profesor de arte plastice în școala noastră. Locuiam în casa mică și mergeam la școală datorită unei burse. Mai rău decât atât, eram deșteaptă și ambițioasă. Le puneam întrebări profesorilor și tânjeam după probleme mai dificile în orele de matematică. Unii profesori mă iubeau și-mi încurajau mintea ageră. Cei mai leneși și mai puțin calificați mă considerau o pacoste și o indisciplinată. Mă trimiteau la directoare și mă pedepseau în sala de detenție, unde trebuia să scriu de o sută de ori „Nu am voie să-mi întrerup profesorii“ sau „Nu am voie să-i iau la întrebări pe profesorii mei“.

Mi-a revenit limpede în minte fața ca o tigvă a domnișoarei Honeywell, cu pomeții conturați și cu zâmbetul batjocoritor